

Prekid trudnoće - Informacije i savjetovaništa

Neplanirana trudnoća može izazvati krizu u životu žene, muškarca ili para. Postavljaju se elementarna pitanja i samo Vi lično možete procijeniti, koje promjene trudnoća u Vašoj situaciji donosi, te odlučiti da li želite da zadržite ili prekinete trudnoću.

Postoji Savezni zakon po kojem u slučaju trudnoće osobe kojih se trudnoća neposredno tiče imaju pravo na besplatno savjetovanje i pomoć. Neovisno od toga da li ste se već odlučili šta ćete učiniti ili ste još uvijek nesigurni: savjetovaništa za seksualno zdravlje i planiranje porodice su priznata od strane kantona i imaju ulogu da Vas informišu, podržavaju i savjetuju (Savezni zakon 857.5 iz 1981.).

1. Švicarsko zakonodavstvo po pitanju prekida trudnoće

Prvih 12 sedmica trudnoće (računajući od prvog dana zadnje menstruacije) trudnica ima pravo da sama donese odluku. Ukoliko se odluči za prekid trudnoće, dužna je da u okviru medicinske konsultacije potpiše dokument, kojim potvrđuje da se nalazi u teškoj situaciji. Mora objasniti situaciju, ali nije dužna da je dokaže.

Prekid trudnoće poslije 12. sedmice trudnoće je legalan, ukoliko je fizičko ili psihičko zdravlje trudnice ugroženo. Ljekar ima obavezu da procijeni opasnost i donese odluku. Zakonom je regulisano da što se trudnoća nalazi u daljem stadiju, to opasnost po zdravlje žene mora biti veća da bi se odobrio prekid trudnoće (Švicarski zakon o kaznenom postupku, član 119).

Žene mlađe od 16 godina se moraju obratiti specijalizovanom savjetovaništu. U većini kantona to su priznata savjetovaništa za seksualno zdravlje i planiranje porodice i / ili psihijatrijske službe za psihi djece i omladine.

2. Metode prekida trudnoće

Trudnoću je moguće prekinuti medikamentima ili hirurškim zahvatom. Izbor metode ovisi o želji trudnice, odmaklosti trudnoće i postojećim bolestima ili rizicima kod trudnice.

Metoda sa medikamentima (lijekovima)

Prepisuju se dva različita medikamenta. Prvi medikament sa dejstvom mifepristona zaustavlja razvoj trudnoće. Dva dana kasnije se uzima drugi medikament - prostaglandin, koji ima ulogu da se maternica skupi. Po pravilu plod se gubi nakon nekoliko sati. Ova metoda medikamentima se primjenjuje do 7. odnosno 9. sedmice trudnoće. Medikamenti se uzimaju kod doktora, u bolnici ili kod kuće, zavisno od situacije. Naknadna kontrola je u svakom slučaju obavezna.

Metoda hirurškog zahvata

Prekid trudnoće se radi pod punom narkozom ili lokalnom anestezijom. Grlić maternice se pažljivo raširi za nekoliko milimetara, uvodi se cjevčica i sadržaj maternice se usisa. Da bi se grlić maternice zaštitio, često se prije zahvata daje prostaglandin, da bi grlić omekšao. Prekid trudnoće hirurškim zahvatom se obavlja u bolnici (ambulantno ili po potrebi sa ležanjem u bolnici) ili u ljekarskoj ordinaciji koja je specijalno opremljena za prekid trudnoće.

Nuspojave (neželjeni efekti)

Metoda sa medikamentima (lijekovima)

- Po pravilu nastupaju bolovi koji su jači od menstrualnih bolova, ali koji nakon gubitka ploda brzo nestaju. U iznimnim slučajevima mogu potrajati i duže. Po potrebi se prepisuje sredstvo protiv bolova.
- Često dolazi do obilnijih krvarenja nego za vrijeme uobičajene menstruacije, koja kod svake žene mogu trajati različito dugo (nekoliko dana do nekoliko sedmica).
- Prostaglandin može izazvati mučninu i lakši proljev

Metoda hirurškog zahvata

- Povremeno nakon ovog zahvata ili nakon lokalne anestezije dolazi do kratkotrajnih bolova. Po potrebi se u tom slučaju daje sredstvo protiv bolova.
- Po pravilu dolazi do krvarenja koje je blaže nego za vrijeme uobičajene menstruacije i koje traje 4 do 5 dana.
- Anestezija može izazvati mučninu.

Rizici i moguće komplikacije

- Kod obje metode su rizici minimalni. Teške komplikacije su veoma rijetke.
- Nakon prekida trudnoće se ne gubi plodnost i mogućnost radjanja ostaje; žena vrlo brzo može ponovo da zatrudni.

Metoda sa medikamentima (lijekovima)

- Postoji mogućnost da plod ne ode u potpunosti ili da dodje do jakog krvarenja, kada je potrebno liječenje medikamentima ili usisavanje sadržaja maternice.
- Može se desiti da se plod ne odstrani u potpunosti te tako trudnoća ne prekine.

Metoda hirurškog zahvata

- Moguće su povrede grlića maternice i / ili zida maternice.
- Moguće su infekcije, jaka krvarenja, ugrušci u krvnim sudovima (tromboza).
- Može se dogoditi da se sadržaj maternice ne usisa u potpunosti. Tada je potrebna ponovna intervencija.

3. Osnove za odluku, ako obje metode dolaze u obzir

Metoda sa medikamentima

- Nema anestezije.
- Ukoliko se odluka donese u ranom stadiju trudnoće i ako je jasna, ovom metodom je u vrlo kratkom roku moguće prekinuti trudnoću.
- Gubitak ploda se po pravilu dešava nekoliko sati nakon uzimanja prostaglandinsa. Može se dogoditi i

prije (rijetko) ili kasnije.

- Gubitak ploda doživljavate pri svijesti.
- Duža krvarenja.
- Bolovi u stomaku koji nakon gubitka ploda mogu potrajati manje više dugo.

Metoda hirurškim zahvatom

- Hirurški zahvat pod punom narkozom ili lokalnom anestezijom.
- Imate više vremena da donesete odluku.
- Po pravilu se hirurški zahvat ne praktikuje prije 7. sedmice trudnoće.
- Znate tačno vrijeme kada će zahvat biti poduzet.
- Pod punom narkozom gubitak ploda ne doživljavate pri svijesti.
- Nakon zahvata imate kratka i uglavnom slabija krvarenja.
- Dugotrajni bolovi su većinom rijetkost.

4. Kolika je cijena za prekid trudnoće?

Troškovi se od mjesta do mjesta razlikuju. Cijena za prekid trudnoće se kreće između 700 CHF i 3000 CHF. Osnovno osiguranje zdravstvenog osiguranja preuzima troškove prekida trudnoće, pri čemu 10% troškova na ime frenčajza i samoučešća plaćate sami.

5. Da li su moguće psihičke posljedice nakon prekida trudnoće?

Teške posljedice na psihu su rijetke. Prekid trudnoće izaziva miješana osjećanja, kao što su osjećaj olakšanja pomiješan sa osjećajem tuge ili potreba za tugovanjem. Sasvim je normalno da dolazi do različitih reakcija. Sve zavisi od psihičkog stanja i od životne situacije dotične osobe kako će reagovati na prekid trudnoće. Ako tuga ili osjećaj krivice nakon prekida trudnoće potraju, obratite se Savjetovalištu za pomoć.

6. Nakon prekida trudnoće

- Koristite djelotvornu zaštitu od trudnoće, koja je prilagođena situaciji, jer je mogućnost da vrlo brzo ponovo zatrudnite jako velika.
- Nemojte zaboraviti na zaštitu od infekcija koje se lako prenose.
- Držite se preporuka koje ste dobili prilikom prekida trudnoće da biste spriječili infekciju genitalija: koristite uloške, izbjegavajte seksualni kontakt, nemojte se kupati u kadi, nego se tuširajte (nemojte ići na bazen, ne upražnjavajte vaginalno tuširanje, nemojte ići u saunu ili u parna kupatila (hamam)). Pridržavajte se svih datih uputa onoliko dugo, koliko Vam je preporučeno.
- Otiđite na kontrolu koju Vam je ljekar zakazao.

Ponude savjetovališta za seksualno zdravlje i planiranje porodice kod neželjene trudnoće

- Nude se povjerljivi i besplatni razgovori za žene, muškarce i parove – neovisno od doba starosti, porijekla ili vjere – na neutralnom mjestu. Postoji mogućnost zakazivanja termina bez dugog čekanja na termin.
- Imate mogućnost da sa stručnom osobom iz oblasti seksualnog zdravlja razmislite o svojoj situaciji, da razgovarate o svojim osjećanjima, sumnjama i potrebama, neovisno od odluke koju ste donijeli i bez vremenskog ograničenja, što znači onoliko dugo, koliko Vi to želite.
- Možete dobiti informacije o prekidu trudnoće, kao i o privatnoj i državnoj pomoći ukoliko se odlučite da rodite.
- Možete dobiti uputstva koje korake treba poduzeti za prekid trudnoće ili šta treba poduzeti ako se

odlučite da rodite.

- Možete dobiti savjete o raznim sredstvima za zaštitu od trudnoće i za prevenciju od infekcija koje se prenose spolnim odnosom.
- Ukoliko želite, možete dobiti pratnju nakon prekida trudnoće.

Dalje usluge kao i kontakt informacije naći ćete na www.sante-sexuelle.ch

2014, SANTÉ SEXUELLE SUISSE, Fondation suisse pour la santé sexuelle et reproductive; ALECSS Association suisse latine des spécialistes en santé sexuelle, Éducation – Formation – Conseil; faseg, Fachverband sexuelle Gesundheit in Beratung und Bildung

Avec le soutien de migesplus

www.migesplus.ch – informations relatives à la santé en plusieurs langues

Srpski/Bosanski/Hrvatski : <https://sexandfacts.ch/sr/trudnoca/prekid-trudnoce>